

"ABC- audit" auditor təşkilatı
AUDİT SÜBUTU
Firmadaxili Audit Standartı

Giriş

Bu Firmadaxili Audit Standartın əhatə dairəsi..... __

Məqsəd.....__

Anlayışlar.....__

Tələblər

Yetərli münasib audit sübutu.....__

Audit sübutu qismində istifadə olunmalı məlumat__

Audit sübutu əldə etmək məqsədilə testdən keçirmək üçün
paraqrafların secilməsi.....__

Audit sübutunda uyğunsuzluqlar və ya onun dürüstliyinə
dair şübhələr.....__

Giriş

Bu Firmadaxili Audit Standartının əhatə dairəsi

1. Bu Firmadaxili Audit Standartı maliyyə hesabatlarının auditində audit sübutunun nədən ibarət olduğunu izah edir və auditor rəyini əsaslandırmaqdan ötrü kafi nəticələr çıxara bilmək məqsədilə yetərli münasib audit sübutu əldə etmək üçün audit prosedurlarını planlaşdırıb yerinə yetirməklə bağlı auditorun məsuliyyətindən bəhs edir.

2. Bu Firmadaxili Audit Standartı audit əsnasında əldə edilmiş bütün audit sübutlarına şamil edilir.

Məqsəd

3. Auditorun məqsədi auditor rəyini əsaslandırmaqdan ötrü məntiqi nəticələr çıxara bilmək məqsədilə yetərli münasib audit sübutu əldə etmək üçün audit prosedurlarını planlaşdırıb yerinə yetirməkdir

Anlayışlar

4. Bu Firmadaxili Audit Standartının məqsədlərindən ötrü aşağıdakı terminlər bu mənaları kəsb edir:

(a) Mühasibat uçotu məlumatları (Accounting records) - Umumiyyətlə, ilkin mühasibat yazılışları və təsdiqləyici sənədlərdən, məsələn, ceklər, pul vəsaitlərinin elektron rabitə sistemi ilə köçürülmələr barədə sənədlər, hesab-fakturalar, muqavilələr, əsas və köməkçi baş kitablar, jurnal yazılışları və maliyyə hesabatlarına edilmiş, lakin standart uçot registrlərində əks etdirilməmiş digər düzəlişlər, habelə xərclərin boluşdurulması, hesablamlar, tutuşdurmalar və açıqlamalar üçün nəzərdə tutulmuş iş vərəqləri və ümumi cədvəllərdən ibarətdir.

(b) Münasiblik (audit sübutunun) (Appropriateness (of audit evidence)) - Audit sübutunun keyfiyyət ölçüsü, yəni auditor rəyinin əsaslandığı nəticələrin dəstəklənməsində bu sübutun aktuallığı və etibarlılığı.

(c) Audit sübutu (Audit evidence) - Auditor rəyinin əsasını təşkil edən nəticələrə nail olmaq üçün auditor tərəfindən istifadə edilən bütün məlumatlar. Audit sübutları maliyyə hesabatlarının əsasını təşkil edən mühasibat sənədlərindəki məlumatlardan və digər məlumatlardan ibarət olur.

(d) Rəhbərliyin təyin etdiyi ekspert (Management's expert) - Mühasibat uçotu və ya auditdən fərqli bir sahədə səriştəsi olan və bu sahə üzrə səriştəsi muəssisə tərəfindən öz maliyyə hesabatlarını hazırlamaq üçün istifadə edilən şəxs və ya təşkilat.

(e) Yetərlik (audit sübutunun) (Sufficiency (of audit evidence)) - Audit sübutunun kəmiyyət ölçüsüdür. Lazımı audit sübutunun miqdarına əhəmiyyətli təhriflər riskinin auditor tərəfindən qiymətləndirilməsi və audit sübutunun keyfiyyəti təsir göstərir.

Tələblər

Yetərli münasib audit sübutu

5. Auditor yetərli münasib audit sübutunun əldə edilməsi üçün münasib audit prosedurlarını planlaşdırıb yerinə yetirməlidir.

Audit sübutu qismində istifadə olunmalı məlumat

6. Audit prosedurlarını planlaşdırıb yerinə yetirərkən, auditor audit sübutu qismində istifadə edilməli məlumatın uyğunluğunu və düzgünlüyünü nəzərdən keçirməlidir.

7. Əgər audit sübutu qismində istifadə edilməli məlumat rəhbərliyin təyin etdiyi ekspertin işindən istifadə olunmaqla hazırlanmışdırsa, auditor zəruri dərəcədə və həmin ekspertin işinin auditorun məqsədləri üçün əhəmiyyətini nəzərə alaraq:

- (a) Həmin ekspertin səriştəsini, imkanlarını və obyektivliyini dəyərləndirməlidir;
- (b) Həmin ekspertin işini təhlil etməlidir; habelə
- (c) Həmin ekspertin işinin müvafiq təsdiqləmə uzrə audit sübutu kimi uyğunluğunu dəyərləndirməlidir.

8. Muəssisənin hazırladığı məlumatdan istifadə edərkən, auditor həmin məlumatın auditorun məqsədləri üçün, o cümlədən şəraitlərdən asılı olaraq, aşağıdakı məqsədlər üçün yetərinə etibarlı olduğunu dəyərləndirməlidir:

- (a) Məlumatın düzgünlüyü və tamlığı barədə audit sübutunun əldə edilməsi; habelə
- (b) Məlumatın auditorun məqsədləri üçün yetərinə dəqiq və ətraflı olmasının dəyərləndirilməsi.

Audit sübutu əldə etmək məqsədilə testdən keçirmək üçün paraqrafların secilməsi

9. Nəzarət elementlərinin testlərini və təfərruatlı testləri hazırlayarkən, auditor audit prosedurunun məqsədləri üçün testləşdirmənin hansı seçmə mövqeləri uzrə səmərəli olduğunu müəyyən etməlidir.

Audit sübutunda uyğunsuzluqlar və ya onun durustluğuna dair şübhələr

10. Əgər:

- (a) Muxtəlif mənbələrdən əldə edilmiş audit sübutları bir-biri ilə uyğun gəlmirsə; yaxud
- (b) Auditor audit sübutu qismində istifadə olunmalı məlumatın etibarlılığına şübhə edirsə, auditor, məsələni yoluna qoymaqdan ötrü audit prosedurlarında hansı dəyişiklik və ya əlavələrin zəruri olmasını müəyyən etməli və məsələnin auditin digər aspektlərinə təsirini, əgər olarsa, nəzərdən keçirməlidir.
